

Les 47 **het volledige basispatroon** met h p b j y (= j)
 w f v t d n m s z c k c x q l r **g/ch**
 de trappen van vergelijking

Voor je lied/rap:

ga go gu gi gy gie ge gee

De g-klank wordt geschreven met de letter g, maar ook met de letters ch.

Wanneer moet je de g en wanneer de ch gebruiken?

Ik hoor aan het begin van een woord een g-klank.

Ik schrijf een g: gat, gaaf, gok, goor, gul, guur, gil, geld, geel.

Maar: chloor, chroom, chaos

1.	2.	3.	4.	5.	6.	
a	ga	ag	aag		age	agge
o	go	og	oog		oge	ogge
u	gu	ug	uug		uge	ugge
i	gi	ig	ieg	gie	ige	igge
					iege	
e	ge	eg	eeg	gee	ege	egge

Ik hoor aan het eind van een woord een g-klank.

Ik schrijf een g: dag, zaag, log, hoog, brug, big, wieg, weg,
 leeg

Maar: ach, de lach/ik lach, och, noch...noch*, doch, toch,
 joch, ik poch, de kuch/ik kuch, zich, pech, ik juich

En dit is nogal logisch, hè:

ik lach, dus: jij lacht, wij lachen.

ik poch, dus: zij pocht, zij pochen.

het joch, dus: het jochie, de jochies

ik kuch, dus: u kucht, jullie kuchen.

ik juich, dus: het jochie juicht, de jochies juichen.

Al die 'Maar:...-woorden' moet je goed in je hoofd stampen.
Maak er maar zinnen mee.

'Jan noch Piet' = Noch Jan noch Piet ...'

De betekenis is: Jan niet en ook Piet niet

Bijvoorbeeld: Noch Jan noch Piet bakt bananen.

Jan noch Piet bakt een eitje.

Je gaat nu eerst je eigen woorden met de g fabriceren.
Bij kolom 3, de korte klank, kom je wellicht woorden tegen met
een 'korte klank + gt-klank'.

Pas op, die woorden schrijf je misschien níet met -gt!

Wil je weten hoe dan wel?

Kijk dan eerst naar de taalregel over 'acht-, echt-, icht-, ocht-,
ucht in Les 49.

Eendelige woorden/woorden van 1 lettergreep/1 woorddeel:

Ga! Ach nee! gans gaan gap gapt gaap gaapt grap grapt
gal galg gaf gaaf graf graaf graaft graan graag traag
draag draagt kraag gard gaard gaar gaart gram gat gaat
gas gaas gast gras graas graast graat graad glad glans
glas dag daag daagt mag maag haag zag zaag zaagt rag
ragt vlag vlagt plag plaag plaagt slag slaag slaagt klaag
klaagt draag draagt vaag vraag vraagt kraag traag lag
laag lach (de lach, ik lach) lacht Bach

Goh! Och! toch gom grom gromt gok gokt boog zoog toch
toog rog gort goor gloort chloor grof god goot grot groot
grond chroom golf golft volg volgt vlog vloegt vloog glom
blog log logt trog droog droogt dog doch joch poch pocht
nog 'noch...noch' zorg

gup gut guts gutst Guust Guus gun gunt gunst gum
gumt gul gulp guur gluur gluurt mug rug brug vlug stug
spuug spuugt kuch kucht

gil gril lig ligt licht lieg liegt gif gips glim glimt ginds
grind grint grient giet Griet gier griep Griek wieg wiegt
vlieg vliegt big zich gym gynt

gen geen geef geeft gesp geest gek geld geldt geel grens
 greep heg deeg neeg veeg veegt weg weeg weegt reeg
 kreeg leg legt leeg leegt zeg zegt erg berg dwerg merg
 dreg dregt pech

Eendelige woorden met de meerletterklinkers:

Gijs geit gein grijp grijpt grijs glij glijd glijdt hijg hijgt vijs
 neig neigt rijg rijgt stijg stijgt zijg zijgt zwijg zwijgt
 guit huig buig tuig zuig ruig juich juicht
 geur geurt teug 'heug en meug'
 gaai graai graait gooi gooit glooit groei groeit gloei gloeit
 goed gloed groep groef groet groen droeg kroeg vroeg
 gauw grauw goud gruw gruwte deug deugt geeuw geeuwt

Meerdelige woorden:

Om die goed te schrijven, heb je de volgende taalregels nodig.
 Ook deze Maar-woorden moet je uit je hoofd leren.

Ik hoor een korte klank + g-klank + klinkerklank.

Ik schrijf agge, ogge, ugge, igge, egge:

vlaggen, logge, bruggen, liggen, zeggen.

Maar: lachen, kachel, hachje, echo, lichaam, richel, bochel,
 rochel, pochen, parochie, kuchen, "uche uche"

Ik schrijf na een lange klank altijd één g:

lage, hoge, spugen, vlieger, zegen.

Maar: biechten, giechelen, goochelen, goochem, loochenen,
 huichelen, juichen.

aten gaten gapen gappen gave gaven gare garen garens
 gaarne gaten chaos gassen gazen bagger dagen magen
 mager lager lagere hagen wagen zagen waggel kachel
 waggelt waggelen lachen hachje vragen grassen grazen
 gratis grappen graven granen grammen graden gladde
 grazen glazen glazen ganse ganzen vlaggen vlaggetje

raggen ragebol zachte zachter zachtere zachtst zachtste
 garage (zeg: "ga ra zje")
 logo logo's ogen bogen togen hoge mogen goden zogen
 gore gozer gozers goten grote groter grotere grootst
 grootste goden grootte grotten grootmoeder grootvader
 globe globes gommen grommen gokken golven vogel goochel
 goochem goochelt goochelen loochenen volgen vloggen
 vloggen jochie parochie bochel rochel rochelen rogge roggen
 logen logge inloggen bloggen drogen droger drogere
 droogst droogste morgen zorgen
 Hugo guppy guppy's gunnen gunsten gummi gummen gulle
 gulpen gure muggen "uche uche" kuchen ruggen ruggetje
 terug bruggen bruggetje burger burgers
 giga giro iglo gieten gieter gieters Grieken Griekse biggetje
 liggen lichaam lichte lichter lichtere lichtst lichtste richel
 wiegen biecht biechten liegen vliegen spiegel giechel
 giechelt giechelen glimmen ginds daarginds yoga yoghurt
 gymmen gymlokaal zigzag zich
 mega geven gegeven genen genezen gele gelezen geheel
 egel egels kegel kegels kegelen regel regels regelen lege
 legen leggen leger legers dreggen tegen tegel tegels
 betegelen wegen weggetje zegel zegels zeggen zegen degen
 degens negen 9 negens regen het regent heggen heggetje
 echo erger ergert ergeren ergens nergens België bedank
 bedanken bedenk bedenken verdenk verdenken

Meerdelige woorden met meerletterklinkers:

grijze gordijnen glijden grijpen grijper geleden geiser geisers
 hijgen vijgen zwijgen neigen rijgen reiger reigers dreigen
 krijgen stijgen steiger steigers steigert steigeren Hongarije
 Bulgarije Turkije
 buigen duigen ruige zuigen geluid juichen huichel huichelt
 huichelen goede beter betere best beste groeten groenten
 groene groener groenere groenst groenste vroeger vroegere
 vroegst vroegste graaien gooien glooien glooiend goeie
 gloeien gloeiend vloeien vloeiend groeien groeiend ouder

oudere oudst oudste grootouders gouden grauwe augurk
 gruwen geuren leugen deugen deugniet geeuwen

laag, lager, laagst,	of	lage, lagere, laagste
duur, duurder, duurst,	of	dure, duurdere, duurste
vals, valser, valst,	of	valse, valsere, valste
goed, beter, best,	of	goede, betere, beste
veel, meer, meest,	of	vele, meerdere, meeste

]Je bent zo'n rijtje, die je als het ware op drie traptreden kunt zetten, al vaker in de blauwe voorbeeldwoorden tegengekomen. Ze worden genoemd de **trappen van vergelijking**:

Eerst de stellende trap = het grondwoord
 (laag, duur, vals, goed, veel)

Dan de vergrotende trap die eindigt op -er
 of op -der bij woorden die eindigen op -r

Tenslotte de overtreffende trap, die eindigt op -st.

Van welke woordsoort zijn zulke woorden?

Als je zinnen maakt met zulke woorden wordt het vast gemakkelijker om het antwoord te bedenken.

]Ja, ze zeggen iets over een zelfstandig naamwoord of over een werkwoord. Het zijn dus bijvoeglijk naamwoorden of bijwoorden:

Ik / hoor / een valse toon / in jouw liedje.
 lw. bn. zn. vz. zn.

Hij / speelt / vals.
 bw.